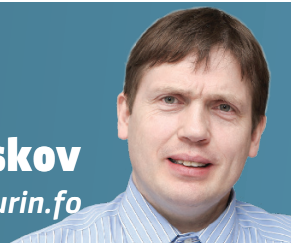

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

DEYÐAREVVSING OG GRINDADRÁP

Herferðin hjá Sea Shepherd móti Føroyum í sambandi við grindadráp tykist ikki sørt ørkymlað. Tað er týðuligt, at fólk eru komin til Føroya, tí tey halda at vit so at siga dagliga drepa grind.

Sambært seinastu útsøgnunum hjá Paul Watson, so vil hann vera við, at tað er ólógligt at drepa grind í Føroyum. Hann roynir í sínum hirðabrøvum til fjepparar sínar kring heimin at fáa tey at halda, at Danmark varðar av grindadrápinum í Føroyum, og prógvíð er, at væl vápnað donsk løgregla er í Føroyum at verja grindadrápið móti Sea Shepherd fólkum, sum hótta við at leggja upp í drápið.

Tað hevur stóran týðning, at vit í Føroyum ikki bakka fyri ósonnum og ógrundaðum argumentum frá hesum felagsskapi, sum sigur seg vilja hvalunum væl. Gamaní hava tey teirra fulla rætt at halda, at tað skeivt av okkum at drepa grind. Men tað er samstundis eitt faktum, at føroyska grindaveiðan er burðardygg – mótsætt nógvari aðrari veiðu, so hava vit hagtøl, sum ganga fleiri hundrað ár aftur í tíðina – ítøkjuliga heilt aftur til 1584.

Grindahvalastovnurin verður settur at vera upp á gott 800.000 hval, og vit drepa – um vit taka seinastu fyra árin – um 700 hval í miðal um árið. Tað er minni enn

0,1 prosent av stovninum. Altjóða hvalaveiðunevndin, IWC, krevur, at veiðutrýstið ikki fer upp um tvey prosent av stovninum. Føroyska grindaveiðan liggur niðan fyri 0,1 prosent um árið. Tí kann tað argumentið ikki nýtast.

Stríðið hjá Sea Shepherd móti føroyingum er tí ikki eitt erligt og reiðiligt stríð.

Trumfurin hjá Paul Watson tykist nú vera, at ES skal kroysta Danmark at steðga grindadrápi, tí tað er í stríð við ES reglur.

Alt hetta vísir, hvussu illa grudað herferðin hjá hesum felagsskapi er. Vit eiga at vera errin av, at vit kunnu gagnnýta tilfeingi úr havinum

burðardygt. Og vit skulu vera errin av hesum rættindi av veiða mat og sosialu nýtisluni av hesum livandi tilfeingi í náttúruni, sum onnur samfeløg í heiminum ikki hava.

Leiðarin hjá Sea Shepherd í Fø-

oyum fyrstu tíðina í summar var pensjóneraður lögreglumaður í USA. Tá heimland hansara dømir yvir 100 fólk til deyða hvørt ár, so kunnu vit spyrja, um prioriteringar ikki koma í skeivari raðfylgju.

Vit skulu ikki smæðast og ikki lúta fyri óreiðligum trýsti. Gamaní skulu vit vera gestablið, men gestabliðni skal ikki røkka longur, enn til eitt vist. Lógarbrot og fráboðað og ætlað lógarbrot, skulu ikki góðtakast.

» **Lógarbrot og planløgð lógarbrot skulu ikki góðtakast**

Ætlanin var als ikki at turrleggja føroyingar

– Ætlanin var als ikki at turrleggja allar føroyingar.

Tað staðfestir Pál Weihe, formaður í Fólkaheilsuráðnum.

Tað vakt ein ans, tá ið Fólkaheilsuráðið fyri eini góðari viku síðani fór undir eitt eitt átak við tí endamáli at fáa fólk, sum drekka, at hugsa seg um.

Tað gjørdi Fólkaheilsuráðið við at leggja ein alkohol-roknara á heimasíðuna har tað ber til at seta inn, hvussu nógv ein drekkur í eina viku, og so sæst, hvussu nógv, tað økir um vandan fyri at fáa ávísar sjúkur.

Pál Weihe heldur, at summi hava misstilt endamálið við hesum átakingum, tú summi fóru at tosa um alkoholikarar og onnur hildu upp á, at nú ætlaði Pál Weihe at turrleggja allar føroyingar.

– Hetta er ikki eitt átak, sum vendir sær til alkoholikarar, soleiðis, sum nøkur kanska hava hildið, sigur Pál Weihe.

Hann sigur, at hetta er eitt átak, sum vendir sær til tey, sum drekka nakað, uttan at vera tað, vit skilja við mis-

nýtarar.

– Hetta er eitt átak fyri tey, sum drekka, men sum als ikki føla seg sum alkoholikara fyri tað, leggur formaðurin í Fólkaheilsuráðnum afturat.

Hann sigur, at endamáli er at fáa tey, sum drekka at hugsa av álvara um sína veruliga nýtslu.

– Tað eru nøkur sum hava rúsdrekka sum eitt gerandis-njótilsisevni, men spurningurin er, um tey av álvara gera

sær greitt, hvussu nógv tað í veruleikanum verður til av rúsdrekka tilsamans um vikuna.

Samstundis hava vit sett upp, hvussu nógv tað økir um vandan fyri ávísam sjúkum.

– Kanska verður úrslitið, at vandin fyri onkrari sjúku økist 50 prosent, ella okkurt soverðið, afturómóti hjá einum, sum ikki drekkur.

– Men tað er ikki sagt, at viðkomandi stendur við øðrum beininum í grøvini fyri tað, tí vandin kann frammanundan verða ómetaliga lítill.

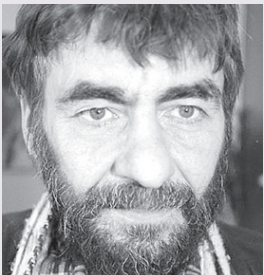
Pál Weihe sigur, at tað kann væl vera at fólk, sum kanna sína nýtslu, kortini koma til tað niðurstøða, at tey ikki vilja broyta nakað, tí rúsdrekka gevur teimum so mikli stórt njótilsi, og so stóra gleði, bæði mentanarliga og sosialt, at tey kunnu saktans liva við, at vandin fyri ávísam sjúkum økist.

– Hetta var als ikki fyri at leggja seg út í, hvussu nógv fólk drekka. Hetta var ikki ætlað sum ein gjellandi trompet, men bara sum ein stillfóru boðskapur, sigur Pál Weihe.

» **Vit standa spyrjandi**

SÚSANNA OLSEN
KJAK SÍÐA 21

» **Minnisbrot úr Írlandi**

HANUS VANG
KJAK SÍÐA 21

1.104 hval lögdu beinini í fjør

Nýggi mønustingarin verður her brúktur í grindadrápi í Havn

Í fjør vórðu 11 grindir hildnar til í Føroyum, og tilsamans í hesum 11 grindunum lögdu 1.104 hval beinini.

Tað eru heldur fleiri hval, enn árin framanundan, tí í 2012 lögdu 713 hval beinini í 12 grindum, í 2011 doyðu 726 hval í níggu grindum.

Í 2010 doygu 1.107 hval í 14 grindum og í 2009 doyðu einans 310 hval í trimum grindum.

Stovnurin av grindahvali er annars upp á umleið 800.000 hval. Sambært

altjóða hvalaveiðunevndini, IWC, krevur, at veiðutrýstið ikki fer upp um tvey prosent. Føroyska veiðutrýstið er um 0,1 prosent við fráviki upp á 0,0 til 0,6 prosent, so veiðan av grindahvali hóttir ikki stovnin.

Føroysku hagtølini yvir grindadráp eru millum heimsins elstu veiðuhagtøl, tí tey ganga heilt aftur til 1584. Samanhangandi hagtøl eru frá 1709 og frameftir.